

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO: LJUBLJANA, KRAFLJEVA ULICA 57. I. — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26. — Izhaja vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 14 din, za tuzemstvo 30 din.
IZKLJUČNO ZASTOPSTVO na oglaševanje in izdajanje: KRAJŠTVO ITALIJA in INOVACIJA S. A., MILANO
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Italija, Nemčija, Rumunija in Finska v vojnem stanju s Sovjetsko Rusijo

Nova fronta od Belega do Črnega morja

Vojaške operacije so se na vsej fronti pričele v nedeljo ob zori — Nemške in rumunske čete so že na več krajih prekoračile mejo in prešle na sovjetsko ozemlje — Obsežne akcije nemškega letalstva so prizadejale sovražniku hude izgube

Berlin, 23. junija u. Včeraj zjutraj je propagandni minister dr. Göbbels prečital po radiu proglas državnega kancelarja Hitlerja, v katerem sporoča nemškemu narodu, da se je odločil z orožjem razčistiti odnose s SSSR, ker je ta kljub sklenjenemu prijateljskemu in nenapadalnemu paktu vodila proti interesom Nemčije naperjeno politiko in paktirala z Anglijo in drugimi Nemčiji in Italiji sovražnimi državami. Nemške oborožene sile so včeraj ob zori skupno s finskimi in rumunskimi četami prestopile meje SSSR in pričele borbo.

Rim, 23. junija u. Italija se je v odnošajih do SSSR solidarizirala z zavezniško Nemčijo. Italijanska vlada je obvestila ruskega poslanika, da se Italija od 5.30 dne 22. junija smatra v vojnem stanju s SSSR.

Hitlerjev proglas

Proglas kancelarja Hitlerja, ki ga je včeraj po radiu prečital propagandni minister, se v glavnem sklada z vsebino note, ki jo je izročila nemška vlada sovjetski vladi in ki jo je novinarjem objavil zunanji minister Ribbentrop. Kancelar Hitler poudarja, da je po dolgih mesecih molka, h kateremu so ga prisilile hude skrbi, sedaj napočil čas, ko lahko svobodno govori. Nato navaja v proglasu, kako si je Nemčija neomorno prizadevala, da bi preprečila razbijanje vojne na Balkanu in na evropski vzhod. Zato je sklenil pakt s Sovjetsko zvezo v želji, da bi med obema velikima sosednjima narodoma nikdar več ne odločalo orožje. Toda moskovski bolševiki so igrali dvojni vlogi. V nasprotju s sklenjenim dogovorom so se polastili baltskih držav ter rumunske Besarabije in Bukovine. Nemčija je v želji, da brani dobre odnose z Moskvo, s težkim srcem popustila in celo nasvetovala Rumuniji, da ugodni sovjetskim zahtevam. Ko pa so postajale razmere vedno bolj napete, je Hitler povabil Molotova v Berlin, da bi z osebnimi razgovori razčistil položaj. Molotov je takrat stavil razne zahteve, ki jih je moral Hitler odkloniti. Tako je zahteval zasebno Bolgarijo po sovjetskih četah, sporšča v Dardanelah, okupacijo Finske in nevtralnost Nemčije za primer sovjetskega napada na Rumunijo. Vse to je bilo očitno naperjeno proti Nemčiji. Se bolj pa se je protinemska oost pokazala v primeru

bivše Jugoslavije. Prevratu v Beogradu niso organizirali samo angleški, marveč tudi sovjetski agenti. Moskva je Balkan stalno ščuvala proti Nemčiji in zagotavljala bivši Jugoslaviji že leta 1940. vso podporo v orožju ter je končno po izvršenem prevratu v Beogradu celo sklenila zavezniški pakt z bivšo Jugoslavijo. To se je zgodilo v času, ko je Hitler pridobil Japonsko za to, da je sklenila s SSSR prijateljski in nenapadalni pakt. Le nagli udar nemške vojske na Balkanu je preprečil načrt Moskve in Londona. Moskva je s takim početjem prekršila sklenjene pogodbe in je Nemčijo preizkušala.

Poleg tega pa je SSSR zadnje mesece neprestano kopičila svoje čete vzdolž rusko-nemške meje. To je bilo očitno naperjeno proti Nemčiji. Nemška vlada ima dokaz, da to, da se je Moskva sistematično pripravljala na to, da Nemčijo zahrbtno napade. Zadnje dni so se neprestano množili obmejni incidenti, sovjetski letalci pa so kršili mejo in letali nad nemškimi ozemljem. Sprito tega se je kancelar Hitler odločil, da napravi konec temu početju in je izročil usodo in bodočnost države nemški vojski.

V svojem povelju vojakom na vzhodni fronti naglašala med drugim: Podajate se v ostro, usodepolno borbo. Usoda Evrope, bodočnost in obstoj nemške države je sedaj izključno v vaših rokah. Naj nam vsem v tej borbi pomaga ljubi Bog!

Nemška nota sovjetski vladi

Berlin, 22. jun. s. Ko je propagandni minister dr. Göbbels davi še čital Hitlerjev proglas, so bili domači in tuji novinarji nujno povabljeni v zunanje ministrstvo. Zunanji minister Ribbentrop jim je v priročni državnega tajnika v zunanjem ministrstvu Weizsäckerja, načelnika vladnega in stranknega tiskovnega urada državnega tajnika dr. Dietricha, načelnika tiskovnega urada v zunanjem ministrstvu dr. Schmidta in drugih osebnosti prečital noto, ki jo je izročil sovjetskemu veleposlaniku v Berlinu v pretekli noči.

Nemška vlada je v tej noti med drugim povdarila, kako je sprito svoje mirsljubnosti kljub razlikam med narodnim socializmom in boljševizmom l. 1939. sklenila z Rusijo sporazum, po katerem se je ravnala ves čas, da se ne bi vojna razširila na vso Evropo. Po sporazumu o nenapadanju z dne 23. avgusta je bil ob koncu septembra sklenjen še pakt o mejah in prijateljstvu. Sovjetska zveza pa je še nadalje podtalno delala proti Nemčiji. Komisar GPU Krilov je v ta namen ustanovil posebno organizacijo, ki se je poslužila tudi Nemcev, ki so se vrtnili iz Sovjetske Rusije. Razvila je tudi protinemško propagando, posebno na evropskem jugovzhodu.

Nemška nota obelodeni posebno položaj bivše Jugoslavije v tej zvezi in navaja, da ima nemška vlada v rokah dokumente, ki pričajo, da so bili v Moskvi, kakor je poročal jugoslovski delegat Djordjevič že v maju 1940, ko se je sestel v Moskvi z Molotovom, prepričani, da je Nemčija njihov bodoči sovražnik. Še večjega pomena je bilo rusko stališče glede srbske zahteve po orožju. V novembru 1940 je rusko vrhovno poveljstvo izjavilo jugoslovskemu vojaškemu atašeju: »Dali bomo takoj vse, kar zahtevate. Cene in pogoje bo določila beograjska vlada. Edini pogoj je najstrožja tajnost.« Ko se je pozneje Cvetkovičeva vlada pripravljala za sporazum z osjo, je dotok orožja iz Moskve pričel ponehavati. To je sovjetski vojni minister tudi lakonično sporočil ju-

goslovskemu vojaškemu odposlancu. Državni prevrat v Beogradu z dne 27. marca pa je pomenil vrhunec zarotniškega delovanja srbskih zarotnikov in angleških in ruskih agentov proti Nemčiji. Organizator državnega prevrata je bil vodja »črne roke«, Simić, ki je še vedno v Moskvi, kjer intenzivno dela v tesnem sodelovanju s sovjetsko propagando proti Nemčiji.

Obširno gradivo o protinemškem delovanju nedvoumno dokazuje, da so bile sovjetske izjave zgolj zavestno potvarjanje resnice. Pogodba z Nemčijo je bila le taktična poteza. Ruski dokumenti, ki so jih našli v ruskem poslanstvu v Beogradu, so dokazali nasprotno. V enem izmed njih je bilo rečeno: Sovjetska zveza bo reagirala šele v pravem trenutku. Sili osti bosta še bolj razdrobili svoje sile tako, da bo Sovjetska zveza lahko nepričakovano napadla Nemčijo.

Nota nato obelodeni na osnovi dokumentov sovjetske prekršitve pogodbe z Nemčijo in sovjetsko namero, da se boljševizma vso Evropo. Načrt se je pričel izvajati že pred dvema letoma z izvoženjem vojnih oporišč baltskih držav in se je potem nadaljeval z zavzetjem teh držav, zlasti pa Litve, ki je po pogodbi spadala v področje nemških interesov. Čim so bile te dežele anektirane, so se v njih pričele zbirati ruske sile. Nemška vlada je v posebni noti Stalinu obrazložila svojo politiko in povabila Molotova v Berlin. Rusija je tedaj postavila nove zahteve glede jamstev za Bolgarijo na vojaški osnovi, na kar Nemčija ni mogla pristati. Rusija je tedaj očitala svojo protinemško politiko in navezala stike z Anglijo. Protinemško delovanje se je najbolj pokazalo z beograjskim državnim prevratom, prijateljsko pogodbo s protizakonito Simovičevsko srbsko vlado, pri čemer je rusko sodelovanje z Anglijo prišlo popolnoma do izraza.

Rusija je skušala pridobiti Turčijo za napad na Bolgarijo in Nemčijo ter ji je obljubila mir na vzhodu. Zbrala je veliko vojsko v Besarabiji in nasproti Moldaviji. Višinski je v aprilu v razgovorih z Gaf-

com skušal Rumunijo ločiti od Nemčije. Isto so Angleži z ameriškim posredovanjem počeli v Bukarešti. Nemške čete v Bolgariji bi morale biti napadene s treh strani, kar sta preprečila le lojalnost generala Antonese in nagli nemški pohod.

Kakor je nemška vlada obveščena, je skraj 200 jugoslovanskih letal s sovjetskimi agenti in srbskimi prevratniki svoj čas deloma odletelo v Rusijo, deloma v Egipt. Bolj jasno sodelovanje Anglije in Rusije z Jugoslavijo pa ni moglo biti. Vesti o angleških pogajanjih Crippsa za vojaško in politično sodelovanje Rusije in Anglije, poziv Beaverbrooka Rusiji, naj priskoči na pomoč in enako povabilo Zedinjenih držav Sovjetski zvezi jasno dokazujejo, kakšno stališče je morala zavzeti nemška država.

Sporočilo prijateljskim državam

Berlin, 23. jun. s. Zunanji minister von Ribbentrop je sprejel diplomatske zastopnike prijateljskih držav ter jim sporočil nemški sklep, da prepreči nevarnost sovjetskega napada. Tega sprejema so se udeležili: italijanski poslanik Alfieri, japonski Asina, turški Gored, španski Espinosa de Le Montere, madžarski Sztójay, švedski Richert, bolgarski Draganov, slovaški Corbak, finski Kivimaki, rumunski Bossi in hrvaški Benzon.

Proglas finske vlade

Helsinki, 23. junija. s. Vlada objavlja poročilo, katerega so prinesli tudi vsi listi in v katerem je rečeno:

Smo v področju neposredne nevarnosti. Da bi zagotovili svojo varnost, so bili rezervisti poklicani pod orožje. Danes moramo biti bolj kakor kdaj prej pripravljeni na vse. Svobodna in neodvisna Finska pričakuje, da bo vsak državljani ohranil mir in svojo hladnokrvnost v sedanjem trenutku in da bo opravil svoje delo in svojo dolžnost s popolno vero v srečno bodočnost države.

Helsinki, 23. jun. rs. Finski narod je sprejel z velikim navdušenjem vest o vojni z Rusijo. Vsi ukrepi vojaškega značaja so bili natančno izvedeni.

Pomen Ukrajine

Rim, 23. junija s. V gospodarskih krogih opozarjajo na veliko važnost in na velike posledice, ki jih lahko ima hitro razpadanje Nemčije v Ukrajini, ki je z gospodarskega, zlasti z agrarnega stališča pa tudi v industrijskem pogledu srce Sovjetske zveze. Ukrajina sama prideluje 33% ruskega žita in 23% sladkorja pese. Iz Ukrajine dobiva Sovjetska zveza polovico svojega premoga in 63% železnih rud. V Ukrajini se proizvajata tudi 43% jekla, 48% surovinskega materiala, 42% aluminija in 55% mangana. Te številke pričajo, kako usodno bi bilo za Sovjetsko zvezo, če bi kontrola in izkoriščanje teh bogastev pripadlo Nemčiji.

Popis sovjetskih državljanov v Nemčiji

Berlin, 23. jun. rs. Šef nemške policije Himmler je odredil, da se morajo vsi sovjetski državljani v Nemčiji v teku 24 ur javiti pri najbližnjem policijskem komisariatu. Prijavitelj se morajo tudi vsi bivši sovjetski državljani, ki so med tem izgubili sovjetsko državljanstvo. Ta odredba velja tudi za Češko in Moravsko.

Odhod sovjetskega poslanstva iz Bukarešte

Bukarešta, 23. jun. s. Rumunska vlada je včeraj dopoldne dala članom bivšega sovjetskega diplomatskega zastopstva v Bukarešti na razpolago osebne in tovarne avtomobile za prevoz osebja in drugih stvari na enega izmed predmetnih kolodvorov. Sovjetske osebe je opoldne s posebnim vlakom odpotovalo v neki kraj blizu meje, kamor bo dospel tudi vlak iz Moskve z osebjem rumunskega poslanstva v Moskvi. Sovjetski zastopniki bodo mogli potovati dalje šele po prihodu rumunske delegacije.

Preprečen beg sovjetskega poslanstva v Budimpešti

Budimpešta, 23. jun. d. Člani tukajšnjega sovjetskega poslanstva so poskusili včeraj predpoldne v avtomobilu zbežati preko meje v Rusijo. Člani madžarske tajne policije pa so jih pravočasno zadržali in preprečili, da bi zapustili madžarsko ozemlje. Na videz so se sovjetski uradniki hoteli podati amo v neko vilo v Gödöllő pri Budimpešti, ki jo je nedavno kupilo sovjetsko poslanstvo. Vzbudilo pa je

pozornost, da so hoteli vzeti uradniki poslanstva s seboj izredno mnogo prtljage.

Izgon ameriškega konzula v Zagrebu

Zagreb, 23. junija. Zunanji minister Hrvatske je poslal ameriškemu generalnemu konzulu v Zagrebu noto, v kateri zahteva, naj se ameriški konzulat takoj zapre. Funkcionarji in osebje konzulata morajo zapustiti ozemlje Hrvatske države do 15. julija. Hrvatska vlada navaja za vzrok te

odločitve dejstvo, da so konzularne oblasti Zedinjenih držav protizakonito podpirale sovražnike Nemčije in Italije.

Mobilizacija v Rumuniji

Bukarešta, 23. jun. s. Včeraj je izšla posebna številka Uradne lista z dekretom o proglasitvi splošne mobilizacije vseh rumunskih oboroženih sil na kopnem, v zraku in na morju. Dekret določa, da so vpo-

klicani ali mobilizirani samo oni, ki so prejeli, ali bodo prejeli osebni poziv.

Udanost prebivalstva materinskemu Rimu Ekscelenca Grazioli med navdušenim ljudstvom na Dolenjskem

Obisk v Sodražici, Ribnici, Kočevju in Metliki ob toplih ovacijah prebivalstva — V vseh krajih, ki jih je obiskal, so bili Visokemu Komisarju predstavljeni zastopniki oblasti

Ljubljana, 23. junija.

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je včeraj navezal stike s prebivalstvom nekaterih večjih središč pokrajine. Prepotoval je široke predele po glavnih cestah Dolenjske, kjer se je zbralo prebivalstvo s Civilnimi Komisarji, župani in župniki na čelu.

Toplo je bil Visoki Komisar sprejet v Sodražici in Ribnici, kjer je Eksk. Grazioli obiskal posadko 2. polka Grenadirjev. Na Glavnem trgu, kjer se je zbralo mnogo ljudstva, je Visoki Komisar nagovoril prebivalstvo zatrjujoč, da bo Italija skrbela za delo in za blagostanje, da bo spoštovala vero in običaje dežele, kakor je obljubil Duce, računajoč pri tem na popolno lojalnost prebivalstva. S klici »Živijo« je prebivalstvo sprejelo besede Visokega Komisarja.

Po obisku farne cerkve je Eksk. Grazioli nadaljeval pot v Kočevje. Prebivalstvo, ki se je zbralo na obeh straneh glavne ceste, je s toplimi ovacijami sprejelo in pozdravilo Visokega Komisarja. Na Civilnem Okrožnem Komisarjatu se je Eksk. Grazioli sestel z Generalom Robottijem. Poveljnikom 11. Armadnega Zbora. Nato se je udeležil maše na prostem ter se poklonil pred zastavo 2. polka Grenadirjev. Visoki Komisar je obiskal nato kočevski zavod za slepe.

Po paradi Polka Grenadirjev je Eksk.

Grazioli na Okrožnem Komisarjatu sprejel župane okraja, višje duhovščino, zastopnike nemške manjšine in zastopnike delavstva. Popoldne je Visoki Komisar otvoril sedež oskrbovališče v Kočevju.

Ob 16. uri je Visoki Komisar prispel iz Kočevja v Metliko. Skupno s predstavniki mestnih oblasti sta ga sprejela Poveljnik 11. Armadnega zbora in Poveljni Divizije Isonzo. V imenu prebivalstva je Visokega Komisarja pozdravil župan. Poudaril je, da se čuti prebivalstvo najstarejšega slovenskega mesta počaščenost zaradi visokega obiska. Visoki Komisar se je nato udeležil slavnostnega odprtja spominke plošče na pročelju mest, šole, katero je včeraj v svoje varstvo prevzel Poveljnik 13. pehotnega polka in katera nosi datum italijanske zasedbe mesta. Visoki Komisar je govoril narodu, potrjujoč znova zagotovila Duceja in pozivajoč slovensko prebivalstvo, naj z enakimi čustvi odgovori na italijansko lojalnost in rimsko pravico.

Sledil je mimohod batalijona pehote, na kar je Eksk. Grazioli sprejel na županstvu domače predstavnike oblasti. Obiskal je nato tudi gledališče ter prisostvoval sveti maši. Kamorkoli je prišel, ga je prebivalstvo sprejelo s pristrnimi simpatijami. Iz Metlike se je Visoki Komisar vrnil v Ljubljano.

Trije dokumenti

Berlin, 23. junija s. Takoj po sestanku na Wilhelmstrasse so bili skupno s Hitlerjevimi proglasom in z noto zunanega ministra objavljeni trije važni dokumenti.

Prvi dokument vsebuje natančen in prepravečan popis subverzivne propagande in delovanja sovjetske vlade. Zunanje ministrstvo je v posesti dokazov, da Moskva niti za trenutek ni prenehala s svojim načrtom svetovne revolucije. Tudi po podpisu rusko-nemške prijateljske pogodbe so predstavljali Nemčijo skupno s Francijo in Anglijo kot kapitalistično državo, ki jo je treba uničiti. Sporazum z rajhom je bil samo taktično sredstvo za kar največje izkoriščanje sedanje konjunkturo. Medtem ko se je ta subverzivna politika nadaljevala in se stopnjevala, se je ustvarjalo vojno ozračje, slično onemu onstran Kanala in onstran Oceana. Treba se je le spomniti raznih vojnih proglasov vojaških načelnikov, kakor n. pr. proglas, ki ga je izdal ob koncu leta maršal Budjennij. Kolikor bolj se množijo nemške vojaške zmage, tem bolj intenzivna je propagandistična in subverzivna aktivnost v inozemstvu in sovražna kampanja v notranjosti. Glavni predmet te kampanje ni samo rajh, temveč tudi druge nevtralne in zasedene države. Vsa sredstva so bila dobra, diplomatska igra pa je imela posebno važno vlogo. Ta igra je stremela za tem, da nahajajo narode proti rajhu in da sabotira uspehe osi za novi red v Evropi in za dokončno konsolidacijo.

Drugi dokument je poročilo vrhovnega poveljstva nemških oboroženih sil, ki se bavi s sovjetskimi napadalnimi načrti proti Nemčiji. Poročilo navaja, da se je po pole-

tih čez demarkacijsko črto v lanskem jeseni ugotovilo, da je 10. januarja 1941 neko tuje letalo nizko preletelo nemško ozemlje pri Wojciechowah. Nemško vrhovno poveljstvo ni izdalo tedaj nobenega protikrepa. V februarju je prišlo do novih kršitev meja na raznih krajih sovjetske demarkacijske črte. Vrhovno poveljstvo je prišlo do prepričanja, da pomenijo ti poleti premisljeno izzivanje. Nemške oborožene sile so prejele kakor prej, tako tudi sedaj, povelje za skrajno opreznost. V poročilu z dne 23. aprila 1941 je vrhovno poveljstvo informiralo znanje ministrstvo, da sovjetska letala skoraj dnevno letajo čez mejo in da gre za sistematično kršitev suverene nemškega ozemlja s strani sovjetskega letalstva. 6. maja je bilo nemško znanje ministrstvo informirano, da zavzemajo te kršitve vedno večji obseg. 11. maja je poveljnik nemških oboroženih sil sporočil, da opazuje z rastočo skrbjo razvoj, ki kaže na to, da se sovjetske čete koncentrirajo vzdolž vzhodne nemške meje.

V istem poročilu se navaja, da pomeni ruska koncentracija vzdolž vzhodne meje mobilizacijo v pravem pomenu besede in da se mora smatrati kot priprava za rusko ofenzivno akcijo v velikem obsegu. Poročilo dodaja, da se nevarnost oboroženega spopada zelo približuje in da je zato treba takoj napraviti primerne protikrepe. V poročilu z dne 8. junija 1941 je vrhovno poveljstvo poslalo izkaz o številu mejnih kršitev s strani sovjetskih letalcev in voja-

Nadaljevanje s prve strani

kov od začetka letošnjega leta. Iz tega poročila je bilo jasno razvidno, da boče Sovjetska zveza napasti Nemčijo.

Nato sledi dokazila o razvoju obsežne ruske koncentracije ob Crnem morju do Balaškega morja. Iz vseh teh dejstev je razvidno, da se je Sovjetska zveza pripravljala na napad na raj v trenutku ki bi se ji zdel primeren. V enem izmed zadnjih poročil nemškega vrhovnega poveljstva z dne 20. junija 1941 je bilo nemško zunanje ministrstvo obveščeno, da so 17. junija ob 15. uri oboroženi ruski vojniki prestopili mejo v odseku pri Eizyevski. Po kratkem medsebojnem obstreljevanju se so Rusi umaknili na svoje ozemlje. Poročilo zaključuje, da je v interesu nemške varnosti neogibno potrebno, da se takoj odstrani ta nevarnost.

Posebno važno je tretje poročilo, ki ga je sestavilo notranje ministrstvo s sodelovanjem poveljstva SS in policijskim šefom Himmlerjem o delovanju komunistične in-

ternacionala. Ta aktivnost je bila do 23. avgusta 1939, t. j. do dneva nemško-ruske pogodbe, znana. Upanje, da se bo to delovanje ustavilo, se je pokazalo za zmotno. Samo nekaj se je spremenilo: metoda. Komunistično subverzivno delovanje se je še poglobilo zlasti na zasledeni ozemljih. Za to so bili mobilizirani najumazanejši elementi. Kakor vedno, je bil del prvega načrta zaupan židovskim elementom. Kominterni je po svojih raznih tajnih organizacijah in neštevilnih agentih uspešno, da je prišlo do sabotažnih dejanj. Na piko so vzele zlasti nemške ladje. Popolnoma dokazano je, da so se teroristični komunistični skupinam posrečila sabotažna dejanja na šestnajstih nemških ladjah, treh italijanskih in dveh japonskih. Treba se je spomniti atentata na krovu »Boccaccia«. Naravno je prišlo tudi do neštevilnih vohunskih primerov. Središča tega vohunstva so bila sovjetska diplomatska in konzularna zastopstva.

nitov. Z velikim zadovoljstvom so bila sprejeta radijska poročila o popolni solidarnosti Italije z Nemčijo v križarski vojni proti boljševizmu barbarstvu. S simpatijami spremlja Madžarska tudi borbo Finske, katero smatra za bratsko državo.

V Turčiji

Carigrad, 23. jun. d. Vest o začetku sovratnosti med Nemčijo in Rusijo je javil najprej radio, opoldne pa tudi časopisje. Vest je napravila v javnosti ogromen vtis. Zlasti je učinkovala objava podrobnosti o svoječasnih ruskih zahtevah glede Turčije.

Na Japonskem

Tokio, 23. jun. d. Japonski listi objavljajo na senzacionalen način vest o pričetku vojne med Nemčijo in Rusijo. »Asahi Simbun« piše, da je bila Nemčija prisiljena, da svoje vojaške operacije razširi tudi preko vojne z Anglijo. Japonska, pravi list, bo brez dvoma prizadeta od nadaljnjega razvoja dogodkov.

V Londonu

Rim, 23. jun. s. Vest o vojni med Nemčijo in Rusijo je v Londonu prvi trenutek povzročila veliko navdušenje. Angleško javno mnenje, ki že več mesecev živi v upanju na pomoč, vidi v tej novi vojni drugo velesilo, ki se udeležuje konflikta. Po prvih trenutkih navdušenja pa se je optimizem zmanjšal. Angleška vlada je po agenciji Reuter v tem smislu izdala svoje poročilo. V diplomatskem oziru je angleška vlada seveda na strani svojih prijateljev in sokrivcev v Moskvi. Poročilo angleške vlade omenja koristi, ki bi jih mogla imeti os po zmagi nad Rusijo.

Iz poročila je razvidna tudi skrb angleške vlade zaradi posledic, ki bodo nastale na angleški notranji fronti, kakor tudi v Ameriki. Tudi sodelovanje Finske in Rumunije je neugodno za Anglijo. »Reuter« opozarja angleški narod bodesedno: »da bi bil vsak optimizem nespameten«.

V Franciji

Pariz, 23. jun. d. Pariški listi »Paris Soir«, »Paris Midi« in »Matin« so javili včeraj popoldne vest o pričetku vojne med Nemčijo in Rusijo v posebnih izdajah, ki so bile razprodane v ogromni nakladi. »Matin« piše v uvodniku, da je Nemčija s pričetkom vojne proti Rusiji napravila ogromno uslugo vsej evropski kulturi, posebno pa še Franciji. Z zapadane fronte

Prezgodnje veselje

Rim, 23. jun. s. Londonski radio je včeraj popoldne ob 10.30 javil: Nekateri Angleži si manejo roke, ker je izbruhnila vojna med Oso in Rusijo. Ob natančnejšem pregledu položaja se pa bodo Angleži zavedali, da položaj ni tako rožnat, kakor je videti na prvi pogled. Angleži prevečkrat pozabijo, da ima Nemčija štirikrat več ladjedelnice, kakor Anglija. Os lahko dobi sedaj v Rusiji žito, petrolej, premog, jeklo, aluminij in mangan. V Ukrajini obstoja velika industrija. Vojna z Rusijo lahko pomaga silam osi, da uspešno tekmujejo z ameriško industrijo in z industrijo angleške imperije. Ta vojna je bolj kot katerakoli vezana na industrije in na sirovine. Zmaga nad Rusijo bi omogočila osi, da vrže vso svojo težo proti Angliji.

Italijanske podmornice potopile 15 sovražnih ladij

Veličasten uspeh podmorniškega orožja — Sovražni rušilec torpediran

Glavni Stan Oboroženih Sil je objavil dne 22. junija naslednje 382. vojno poročilo:

Skupine letal so v noči na 22. junij bombardirale arzenal v Burmali na Maltili. V Severni Afriki je osno letalstvo napadlo skladišča, baterije in utrdbne toboške trdnjave ter je na področju Bugbusa bombardiralo motorizirane oddelke in zbirajoče se angleške čete.

V Vzhodni Afriki so se naše čete na področju Gala in Sidama umaknile iz Džime, ki je bila proglašena za svobodno mesto, da ne bi bilo prebivalstvo prizadeto, ter so se razvrstile na novih postojankah bolj proti zapadu. Majhna italijanska posadka v Džimi je predala mesto Angležem. Izkazane so ji bile vojaške časti.

Na Atlantskem oceanu so naše podmornice v vzajemnih napadih, ki so jih izvedle v prvi polovici tega meseca proti velikemu sovražnemu konvoju, kakor je bilo omenjeno že v 370. vojnem poročilu dne 10. t. m., potopile 15 ladij s skupno 98.500 tonami. Torpedirale so en rušilec in sestrelile veliko dvomotorno letalo. Podmornicam so poveljevalci naslednji častniki: korvetni kapetani Alojzij Longanesi Cattani, Manlio Petrone in Josip Roselli Lorenzini ter pomorska poročnika Marij Collina in Pasquale Terra.

Ljubljana in Hermes finalistka?

Prvi polfinale za pokal SNZ je bil odigran včeraj med štirimi klubi

Včeraj je bil odigran prvi polfinale za pokal SNZ med Hermesom in Slavijo ter Marsom in Ljubljano. Hermes in Ljubljana sta stali precej izdatni zmagi in bosta verjetna finalistka, ker ni računati, da bi nasprotnika v revanši tekmi lahko zmagala v tako izdatni meri. Dočim je dopoldanska tekma na Hermesu potekala v redu in je bila tudi na sportni višini, je v popoldanski igri Ljubljana šele po težkem in nelepem boju, ki je imel malo skupnega s sportom, zmagala nad Marsom.

HERMES : SLAVIJA 8 : 2 (2 : 2)

Dasi je bilo v naprej računati na Hermesovo zmago, ni nihče pričakoval tako izdatnega dežja golov. Hermežani so to pot prijetno iznenadili, vsa enajstotica je igrala solidno in uspešno. Odlična je bila zlasti krilaska vrsta, ki je krepko zalagala napad. Ta se sprva ni mogel uveljaviti, toda po tretjem zmagovitem голу je šlo kakor »po zlorici«. Hermes je kar pregazil nasprotnika.

Slavija je prvi polčas še nekam vzdržala in do odmora izsilila neodločen rezultat. To pa je bilo tudi vse. Po odmoru je igralcem pošla sapa, Hermes je prevzel vso iniciativo in je obdržal do konca.

SOŠIL je g. Pušenjak.

LJUBLJANA : MARS 6 : 2 (2 : 1)

To tekmo bi lahko razdelili v dve fazi: v mirno in lepo sportno borbo dveh precej enakovrednih nasprotnikov v prvem polčasu in v nekvalificirano, skrajno nesportno lomastenje po nogah v drugi polovici

igre. V tem pogledu je zlasti prednjačil Mars, ki je tudi prvi prišel z ostro, povsem nepotrebno igro. Svoj delež pri tem ima pri tej stvari tudi sodnik in občinstvo. Prvi je skušal sicer že v začetku zatreti vsako ostro igro, a je bil pregoreč, včasih morda nehoti na škodo Marsa, kar je igralce tega kluba vidno nerviralo, a občinstvo je z nedostojnimi vzkliki in izpadi protestiralo proti poedinim igralcem, na koncu so si pa nekateri prenapetosti celo skočili v lase. Res žalostno izpadevalo. Še nekaj takih tekem, pa bo še tisto bore malo občinstva šlo z igrišča.

Ljubljana je šla sicer v borbo kot favoriti, vendar precej okrnjena in zato njena zmaga ni bila povsem gotova. Res se do stanja 2 : 2 ni dalo slutiti zmagovalca, ker je bil Mars enakovreden nasprotnik. Šele potem je izgubil, vendar gre visoki poraz na račun živčne prenapetosti njegovih igralcev. Mars je zabil prvi gol nekako v 30. minuti prvega polčasa, ko je Slanina ptišnil žogo mimo presenečenega Rožiča. Minuto nato je Smole s krasnim strelom izenačil, a pred koncem je Grintal zvišal na 2 : 1. Ljubljana je še močno pritiskala, toda Marsov vratar je bil pazljiv in okreten kakor maček.

Po odmoru je Slanina spet izkoristil zmešnjavo pred golom in izenačil. Kmalu je sodnik diktil »enajstkot proti Marsu. Lahova bomba je obsedela. Zdaj so Marsovci zaigrali precej robato. Toda kljub njihovi ostri igri je bila Ljubljana uspešna. Grintal je zvišal na 4 : 2, končni rezultat pa je znašal 6 : 2. Popreje je moral sodnik g. Camernik postaviti na hladno dva igralca Marsa in enega Ljubljane. Ljubljana pojde torej zdaj v finalno borbo.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Ponedeljek, 23. junija: Agripina, Edeltruda

Današnje prireditve

Kino Matica: Prvi poljub
Kino Sloga: Zlobni duh
Kino Union: Vojna na zapadu
Kino Moste: Frasquita in Brod smrti
Koncert absolventa Glasbene akademije Bojana Adamiča ob 19. v veliki Filharmonični dvorani.

DEJURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočevr, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

Zaradi pomanjkanja prostora smo morali naš tečaj italijanščine danes izpustiti. Naročnike in čitatelje prosimo, da nam to oprostijo.

Pokrajinski sosvet sklican za sredo

Ljubljana 21. junija
Visoki Komisar je sklical pokrajinski sosvet, ki se sestane v sredo 25. t. m. ob 10.30.

Podaljšanje policijske ure

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino na podlagi komisijskih naredb z dne 29. aprila 1941-XIX št. 13, in z dne 15. maja 1941-XIX, št. 25, odreja:

Cl. 1. Čas, v katerem je dovoljen promet v Ljubljanski pokrajini, se spreminja takole:
od 5. ure do 0.30 ure v Ljubljanski občini, od 5. ure do 23.30 ure v ostalih občinah.
Cl. 2. Policijska ura javnih obratov se podaljšuje do 24. ure v Ljubljanski občini in do 23. ure v drugih občinah.
Cl. 3. Člen 1. in prvi odstavek 2. člena komisijske navedbe z dne 15. maja 1941-XIX, št. 25, se s tem razveljavljajo.
Cl. 4. Ta naredba stopi v veljavo z dnem 23. junija 1941-XIX.

Ljubljana, 21. junija 1941-XIX.

Visoki Komisar: Emilio Grazioli

Cene v javnih lokalih

Tiskovni urad Visokega Komisarata je objavil:

Vsi javni lokali (krčme, gostilne, restavracije, hoteli, slaščičarne, bari, kavarni itd.) se morajo ravnati po maksimalnih cenah, kakor so bile določene s ceniki, ki so v veljavi od 15. marca 1941-XIX dalje.

Oni, ki so 15. marca 1941-XIX prodajali jedila po nižjih cenah, kakor so bile določene z omenjenimi maksimalnimi ceniki, morajo še nadalje ostati pri teh cenah.

Vse cene se računajo v lrah po tečaju 38 lir za 100 din.

Prijava zalog glavnih življenjskih potrebščin obvezna

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino odreja:

Cl. 1. Vse zaloge spodaj navedenega blaga, ki so na dan 20. junija 1941-XIX pri proizvoznikih, trgovcih na debelo in na drobno, pri zadruharjih, zajednicah (zavodi, bolnišnice, zavetišča, javne kuhinje itd.), hotelih in restavracijah, se morajo prijaviti do vseheta 23. junija 1941-XIX občni, kjer je blago spravljeno.

Cl. 2. Blago, za katero velja prijavna dolžnost je: a) pšenica v zrnu in pšenična moka (št. 0 in enotna moka); b) rž v zrnu in ržena moka; c) koruza v zrnu in koruzna moka; d) mešana moka, pšenična in koruzna ali ržena; e) testenine; f) sladkor; g) oljivo olje in semenčno olje; h) slanina in mast; i) pralno milo.

Cl. 3. Zaloge naštetega blaga, ki so pri proizvoznikih in trgovcih na debelo, so od 20. junija 1941-XIX pod zaporo na razpolago Prehranjevalnemu zavodu za Ljubljansko pokrajino (»Preveda«), ki bo imel na skrbi njih razdeljevanje za potrošnje.

Cl. 4. Prijava se mora napisati na posebnem obrazcu, ki se dobiva pri občinskem uradu.

Cl. 5. Občinski uradi morajo zbrati vse prijave in jih poslati Prehranjevalnemu zavodu za Ljubljansko pokrajino (»Preveda«).

Cl. 6. Kršitelji prijavne dolžnosti in tisti, ki bi prijavili neresnične podatke, se kaznujejo denarno do 5000 lir, v hujših primerih pa z zaporo do treh mesecev. Poleg tega se odredi tudi zabloma blaga. Enako se kaznujejo tisti, ki kupujejo ali prodajajo blago pod zaporo iz člena 3.

Cl. 7. Ta naredba stopi takoj v veljavo. Ljubljana, dne 18. junija 1941-XIX.

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Navodila za rabo živilskih nakaznic

Po nalogu Prehranjevalnega zavoda Visokega Komisarata za Ljubljansko pokrajino so bile v soboto 21. junija t. l. uvedene živilske nakaznice za moko, kruh, riž in testenine.

Za nabavo in rabo živilskih nakaznic daje mestni preskrbovalni urad sledeča navodila:

1. Vsak državljan, ki stalno prebiva v Ljubljanski občini, dobi živilsko nakaznico, ki daje pravico do mesečne nabave 6 kg krušne moke ali 7.50 kg kruha, 1 kg testenine in 1 kg riža pri svojem trgovcu na podlagi dosedanjega popisa in prijavi.

Kdor še ni prijavljen oziroma iz katerega koli vzroka ni prejel živilske nakaznice, naj jo dvigne v mestnem preskrbovalnem uradu. Mestni dom, I. nadstropje, od 8. do 14. ure od 23. junija dalje.

Pridelovalci žita z družinami in njih posli ter oni, ki imajo zalogo moke pa bodo imeli pravico samo na 1 kg riža mesečno.

2. Vsi lastniki živilskih nakaznic morajo takoj po prejemu živilske nakaznice izročiti svojemu trgovcu za mesec julij v enem komadu vse tri naročilne listke, ki so na desni strani karte označeni kot »listek za zapis« in sicer za riž, testenine, moko ali kruh.

3. Trgovci morajo predložiti preskrbovalnemu uradu do 25. junija naročilne listke, ki so jih odrezali od živilskih nakaznic.

Vsak državljan se mora strogo in vestno držati gornjih navodil.

Vsaka zloraba bo strogo kaznovana.

V Ljubljani, dne 22. junija 1941.

MESTNI PRESKRBOVALNI URAD.

Ljubljanski župan

v Trstu

Trst, 23. jun. s. Včeraj sta dospela v Trst ljubljanski župan dr. Adlešič in podžupan dr. Ravnhart z nekaterimi drugimi odposlanci, ki so svačeno izročili tržaški občini slikarska dela Tiepola, katere so bila med svetovno vojno prenešena v Ljubljano. Na kolodvoru je odposlanstvo sprejel tržaški župan in mu želez dobrodoščilo. Gostje so nato odšli na prefekturo v hišo Fašija, ter so si nato ogledali mesto.

Prva vojna poročila

Berlin, 23. jun. DNB poroča, da bo Nemčija proti SSSR uporabila v tej vojni čete, ki niso bile še na nobeni fronti. Kopna vojska, ki je dosegla že toliko uspehov in vojna mornarica operirajo že od prvih ur včerajšnjega dne. Mnogostezni letalski napadi so bili značilni za začetek operacij na vsej fronti. Nemško letalstvo je v valovih napadov letališča, zbirališča čet in obrambne naprave ter povsod doseglo velike uspehe. Na severu se bore finske čete ob strani nemških z velikim zanosom, na jugu pa rumunska vojska s sijajnim navdušenjem.

Berlin, 23. jun. d. Na vzhodni meji v vzhodni Prusiji je v nedeljo zjutraj ob 3. nemška pehota brez topniške priprave prešla v presenetljiv napad na ruske postojanke. V akciji je bilo uporabljeno težko pehotno orožje. Pionirji so rešili najprej važen most, da ga niso utegnili Rusi razstreliti. Nato je pehota z nevzdržnim napadom na tem odseku fronte predrla ruske postojanke.

Berlin, 23. junija d. Ruska vojska je še v noči od sobote na nedeljo skušala pod svetom reflektorjev dovreševati utrjevalna dela v obmejnih sektorjih. Nemški napad na je prišel tako nepričakovano, da se je nemškimi četam kljub ruskim utrdbam posrečil prodor. Samo na posebno utrjenih mestih je pred napadom stopilo v akcijo nemško topništvo drugod je napadla pehota brez topniške priprave.

Berlin, 23. junija d. Nemško letalstvo je izvedlo včeraj več močnih napadov na sovjetske vojaške objekte. V napadih so sodelovala borbena rušilna in strmoglavna letala, ki so predvsem razdejala več sovjetskih letaliških naprav. Razrušeni ali zažgani so bili hangarji, vojašnice in skladišča. Na več točkah so napadi veljali tudi motoriziranim kolonom, skupinam oklopnih vozil, železniškim napravam, postojankam topništva. Mnoge težke obmejne utrdbne so bile zadete od bomb vseh kalibrov in v znatnem obsegu razrušene.

Prvi letalski napadi na Finsko

Helsinki, 23. junija d. Finski državni informacijski urad javlja:

V nedeljo zjutraj med 6. in 7. so sovjetska vojska letala na več točkah priletela nad finsko ozemlje. Ob 6. so sovjetski bombniki v dveh skupinah bombardirali finske vojaške ladje, ne da bi povzročili škodo. Ob 6.15 so 4 sovjetska letala napadla obalne obrambne naprave pri Alsteru; večje škode ni bilo, nastalo pa je nekaj požarov. Ob 6.45 je nekaj sovjetskih letal napadlo iz velike višine finske ladje pri Abu. Sovjetska letala so ponovno preletela tudi južnovzhodno Finsko, ne da bi metala bombe.

Silen odmev po svetu

Berlin, 23. jun. s. Vest, da so nemške čete s sodelovanjem finske in rumunske vojske prekoračile rusko mejo, je povzročila med nemškimi prebivalstvom veliko zadoščanje. Vojna proti boljševizmu Rusiji je nedvomno najpopulárnejša med vsemi. To je vojna proti drugi svetovni nevarnosti, vojna zapadne civilizacije proti rdeči subverzivnosti, ki naj bi postala silno nevarno orožje v rokah anglosavske plutokracije. V svojem zadnjem govoru v rajshatgu je Hitler izrekel besede, ki so ostale večnoma neopazne: Leto 1941 bo leto zmage narodnega socializma. In kaj naj bi bilo največje zmagoslavje narodnega socializma kakor uničenje onih zlih sil, zaradi katerih se je toliko rjavih srajc žrtvovalo v temnih letih prvih bitk za narodni prepoved?

Nemški narod je s posebnim zadovoljstvom in zadoščanjem sprejel vest, da se je Fašistična Italija pridružila Nemčiji v gigantski bitki za osvoboditev kontinenta izrazitega sovražnika zapadne civilizacije. Tisk toplo pozdravlja odločitev Rima.

V Bolgariji

Sofija, 23. jun. d. Bolgarski listi so objavili včeraj vest o pričetku sovratnosti med Nemčijo in Rusijo v posebnih izdajah. Zlasti s poudarkom omenjajo listi ona mesta iz poslanice kancelarja Hitlerja, ki se tičejo Bolgarije. Bolgarski listi izjavljajo, da Bolgarija pozdravlja nemški nastop proti Rusiji, ker predstavlja komunizem in imperializem Moskve nevarnost za Bolgarijo.

Sofija, 23. jun. s. Doznava se, da se je bolgarski ministrski svet včeraj sestal k izredni seji.

Na Hrvatskem

Zagreb, 23. junija s. Hrvatski listi so včeraj popoldne izdali posebne izdaje z velikimi naslovi. Listi pišejo, da pomeni vojna z Rusijo konec boljševizma. Nemčija se je postavila v bran, da reši Evropo pred boljševizmom. Poglavitni je sprejel v avdienci nemškega poslanca, ki mu je sporočil razloge, zaradi katerih je morala Nemčija prijeti vojno s Sovjetsko Rusijo. Poglavitni je izjavil, da bo Hrvatska kot članica trojeve izpolnila vse obveznosti, ki jih bo zahteval ta dogodek. Slednjič je poglavnik izrazil svoje želje za popoln uspeh osnega orožja proti skupnemu sovražniku.

Dve sovjetski ladji potopljene

Berlin, 23. jun. d. Nemški brzi bojni čolni so včeraj zjutraj napadli ob ruski obali neki 4000 tonski ruski tovorni parnik in neki ribiški parnik. Večji parnik je bil zadet od torpeda in se je potopil, ribiški parnik pa je eksplodiral tudi popolnoma uničila. Nemški brzi čolni so bili na obe sovjetski ladji opozorjeni od nekega izvidniškega letala.

Letalske izgube SSSR

Berlin, 23. junija d. Izgube sovjetskega letalstva naraščajo od ure do ure. Trenutno še ni mogoče dati končnih podatkov. Kako velike pa so te izgube je razvidno iz dveh primerov o priliki dveh poskusnih napadov sovjetskih letal na nemško ozemlje. V zgodnjih urah v nedeljo je 9 sovjetskih bombnikov napadel vzhodno Prusijo. 7 izmed njih je bilo sestreljenih. O priliki drugega poskusa napada proti nemškimi vojskarnam napravam »ik za fronto na Poljskem je bilo izmed 35 napadajočih letal sestreljenih nič manj nego 33.

Opozorilo na padalce

Berlin, 23. junija s. Poveljstvo nemških oboroženih sil opozarja nemško prebivalstvo na možnost akcij sovražnih padalcev, ki bi se mogli spustiti na operacijsko ozemlje pa tudi v zaledju, da izvrše sabotažna dejanja. Prebivalstvo naj sodeluje pri akcijah za preprečitev teh dejanj. Ni izključeno, da se bo sovražnik poslužil civilne obleke. Židov in bivših Poljakov, ki znajo nemško.

Samo poraz Anglije ne bi zadostoval

Berlin, 23. jun. d. Na nekem zborovanju v Vratislavi je govoril včeraj minister za delo dr. Ley. Dejal je med drugim, da je mnogo ljudi v Nemčiji spraševalo, zakaj je bila svoj čas sklenjena nenapadalna pogodba z Rusijo, ko je vendar boljševizem sovražnik nacionalnega socializma. Toda Hitler se je najprej hotel spoprimeti s Sovjetsko zvezo, kakor je hotel priti do sporazuma tudi z Anglijo, pa mu to ni uspelo. Sklenjeni sporazum z Nemčijo pa je potem Rusija prekršila. Angleži in Rusi se niso izkazali tako pametni kakor Nemci. Nemčija gre v novo vojno z najboljšo vojsko, najboljšimi stroji, najboljšimi letali in tanki. Nemčija ima tudi najboljše strokovne delavce. Ne bi zadostovalo, če bi Nemčija premagala samo Anglijo, kajti potem bi židovski gospodari iz Moskve vendarle napadli Nemčijo. Stalin je baje še nedavno izjavil, da mora Nemčija samo še do avgusta počakati, potem bo tudi Rusija šla v vojno. Nemčija pa ni hotela čakati. Hitler udari takrat, kadar je čas za to.

Na Madžarskem

Budimpešta, 23. junija s. Ves o pričetku sovratnosti med Nemčijo in Rusijo je sporočil včeraj zjutraj ob osmih budimpeštanski radio. Prebivalstvo je sprejelo vest z disciplino in mrimo. Minister za narodno obrambo je odredil zatemnitev po vsej državi.

Budimpešta, 23. junija s. Geografski položaj Madžarske, ki je dobila po ureditvi teritorialnih vprašanj z bivšo Poljsko precej dolgo mejo z Rusijo, ter pristop Madžarske k trojnemu paktu, sta določila za držanje madžarskega naroda v trenutku, ko so se pričele sovratnosti med Rusijo in Oso. Pripomniti je treba, da je Madžarska že 1919 pod vodstvom admirala Hortyja dvignila protiboljševsko zastavo v dobi kratke, a krute diktature komunista Beke Kuhna. Vest o pričetku sovratnosti med osjo in Rusijo je naredil globok vtis, ni pa vzmirla naroda. Madžarska vlada je izdala že vse potrebne ukrepe. Budimpeštanski radio poroča vsake pol ure o pripravah za protiletalsko obrambo in zatem-

Mestni pogrebni zavod

Občina Ljubljana

Dotrpel je naš dragi brat, stric in svak, gospod

Anton Kilar

knjigovodja Zadrugne zveze v p.

K zadnjemu počitku ga spremimo danes, 23. junija ob 5. uri popoldne iz kapelice sv. Jakoba na Zalah k Sv. Križu.

Ljubljana-Novo mesto, dne 23. junija 1941.

Zaljubljeni rodbini: KILAR, KASTELIC

WAY - Addobbi a nolo per cerimonie
21. Via Fontana — MILANO — Via Fontana, 21

 WAY - Opreme za svečanosti na posodo
Via Fontana 21 — MILANO — Via Fontana 21

Goveje meso Ljubljani zajamčeno

Iz seje mestnega preskrbovalnega urada — Vsi sklepi soglasni

Ljubljana, 23. junija.

Pod predsedstvom župana dr. Jura Adlešiča je imel mestni preskrbovalni odbor sejo ki so se je poleg 4 članov mestnega sveta in vodilnih uradnikov udeležili 3 zastopniki trgovcev na drobno, en veletrgovec, 2 zastopnika nabavljalnih združenj in konsumnih društev, zastopnik delavstva in zastopnice gospodinj ter predstavnik »Preveda« oziroma urada za kontrolo cen inšpektor Primc. Složno sodelovanje konsumentov in proizvajalcev pri prizadevanjih mestnega preskrbovalnega in tržnega urada se je posebno pokazalo v samih soglasnih sklepih, zlasti pa je prišla do izraza glavna želja, da bi bila vsa živila pravilno razdeljena na enake deleže vsemu prebivalstvu ne glede na premoženjske razmere. Večkrat je bila poudarjena zahteva, da mora biti manj premoženje obremenjeno obdavčeno pred pomanjkanjem in izkoriščanjem. Zato je bilo tudi soglasno sprejeto priznanje, ki so ga izrekle zastopnice gospodinj mestnemu preskrbovalnemu uradu za uspešno posredovanje za uvedbo živilskih nakaznic. S tem je prišla do popolnega izraza splošna zadovoljnost vseh slojev prebivalstva z uvedbo živilskih nakaznic, obenem pa tudi obča hvaležnost Visokemu Komisariatu za veliko skrb, da bodo vsa živila pravilno razdeljena tako revnim kakor bogatim.

Načelnik mestnega preskrbovalnega urada, dr. Ivo Frelih, je obširno poročal o uvedbi živilskih nakaznic ter o prizadevanjih, naj bi bile karte uvedene tudi za druga živila in najpotrebnejše živiljske potrebščine. Poudarjal je veliko uvidenost odločujočih osebnosti Visokega Komisariata za potrebe našega prebivalstva ter izredno naklonjenost, da bi bila vsa preskrbovalna vprašanja čim najbolj urejena ter tako ustrezno vsem slojem, kolikor je v današnjih razmerah sploh mogoče.

Ker so se ljudje s fiziološko precej zaljubljeni, je bila prodaja živil na mestni stojnici omejena, navzlic temu pa je mestni preskrbovalni urad dopolnil svojo zalogo še z nakupom 5 vagonov živil.

Posebno zanimanje je v Ljubljani zbudila sojina moka, saj je posebno izdatna za prehrano in tudi prav okusna primes krušni moki. Zato jo je preskrbovalni urad kupil 10.000 kg ter jo prične že te dni na trgu prodajati po 5 Din kilogram. V primeri z veliko izdatnostjo in hranljivostjo je cena zelo nizka in zato jo je mestni preskrbovalni urad rezerviral še 20.000 kg da bo prebivalstvo moglo založiti tudi s to moko, če bo ljudem všeč. Ker se pa sojina moka ne sme drugim moki primesti, zato jo bo mestni preskrbovalni urad oddajal samo po pol kilograma na krušno karto.

Za vse Ljubljance posebno zanimivo je bilo pa direktorja mestne klavnice Ivana Pestotnika podrobno poročilo

O preskrbi Ljubljane z mesom in mastjo

Iz statistike klavnja v mestni klavnici v normalnih časih vidimo, da so Ljubljanci porabili prav mnogo mesa, namreč na leto 9.000 glav govedje živine, 20 tisoč telet in 27.000 prašičev. Zato smo morali uvažati približno tretjino govejih živin in skoraj dve tretjini telet iz krajev, ki niso v Ljubljanski pokrajini. Med 27.000 prašiči je bilo 12.000 tako imenovanih peršutnikov, ki smo jih dve tretjini zredili v krajih današnje pokrajine, drugi so bili pa debeli in mastni prašiči, ki smo jih vedno uvažali iz sedanje Madžarske in Hrvaške.

Če upoštevamo te številke, vidimo, da imamo v Ljubljanski pokrajini še vedno 6.000 goved za zakol, 6.000 telet in 8.000 mesnatih prašičev na leto. Ker imamo sedaj štiri brezmesne dni, bomo lahko shajali z govejo živino, ki jo bomo dobili v naši pokrajini. Glavno je pač govedina, da ima vsaka družina vsaj juho, zato nam pa dovoze telet ne bo delal takih skrbi, ker je potrebna predvsem pač samo bolnikom. Naša pokrajina nam bo lahko dobavila 5.000 do 6.000 telet.

Huje je pa s prašiči, ker je svinjska mast v naših krajih glavna zabela. Gospodinj se doslej zvečine na trgu pri mesarjih kupovale slanino in jo cvrle za mast. Zato so stanjine bile v Ljubljani na leto zaklanih 15.000 mastnih prašičev, ki so bili vsi uvoženi iz krajev izven Ljubljanske pokrajine. Meso teh prašičev in meso 12.000 peršutnikov so mesarji prodajali sveže ali pa predelali za mesne izdelke, zlasti pa nasolili in prekajevali. Tako smo imeli dovolj zabele, dosti suhega mesa ali prtenine, dosti raznovrstnih salam in dosti naših slavnih krajskih klobas.

Zaradi brezmesnih dni skoraj ne moremo računati na dosti manjšo potrebo po prašičih. Čeprav bi porabili vseh 27.000 prašičev, ne bi prav nič kršili strogih predpisov o spoštovanju brezmesnih dni, saj mora biti jed zabeljena tudi ob brezmesnih dnevih, prav tako se bomo pa ob teh dnevih radi tolažili s prekajeno svinjino in z raznimi mesnimi izdelki. Ker poleg kruha potrebujemo slanino bolj kakor vsako drugo hrano, nam je uvoz 15 tisoč prašičev zlasti zelo potreben.

Goveje meso nam je torej zajamčeno s prirejo govedi v Ljubljanski pokrajini, potreben nam je pa uvoz kakih 5.000 do 6.000 telet in predvsem tudi 15.000 mastnih prašičev.

Ce smo majnika meseca 1938, potrebovali 771 glav govedje živine, nam bi moralo biti spričo 4 brezmesnih dni dovolj 445 glav, ki smo jih zaklali letos meseca maja, kljub temu pa ni bilo dosti govedine ne na stojnicah in ne v mesnicah. Pod roko je bilo vedno dosti drugega mesa, vendar pa moramo ugotoviti, da tudi mesar ne more prodajati v izgubo in mora zaslužiti. Nove oblasti so ob svojem prihodu že našle te nezdružljive razmere in so takoj posvetile vso svojo pozornost, da bi jih odpravile. Nikdo ne dvomi, da tega vprašanja ni mogoče urediti kar čez noč, in vsi, ki se jih to vprašanje tiče, so prepričani, da je razlika med nabavnimi cenami za živino in med prodajno ceno skrajno težko in živlavo vprašanje. Zato se bo pa vsa naša javnost, tako kmet kot mesar in gospodinja oddahnila, ko bo prav v kratkem zvedela za najnoveše ukrepe Visokega Komisariata. Ti ukrepi nam bodo zajamčili dosti mesa po znosnih cenah, pri postenem zaslužku mesarjev.

Pri debati o tem poročilu je župan dr. Juro Adlešič z vso odločnostjo poudarjal, da morajo biti vsi zadovoljni, predvsem pa mora dobiti meso tudi mali človek ter mu mora biti zato njegov delež popolnoma zagotovljen. Kar se pa tiče uvoza, je gospod župan opozoril, kako se sam Visoki Komisar Eksc. Grazioli trudi za uvoz iz sosednjih držav. Obenem je župan kot predsednik vse preskrbe našega mesta zagotovil, da ob v skrajnem primeru mesta občina pričela sama klati, če bi spekulanti še nadalje hoteli izkoristiti manj premožne sloje.

Iz poročila načelnika dr. Freliha

O preskrbi s kurivom

smo zvedeli, da Ljubljana potrebuje na leto 115.000 kub. trdih drv in 20.000 mehkih. Ker se je pa število prebivalstva povečalo, moramo računati, da bomo morali imeti 150.000 kub. metrov trdih in mehkih drv za vse leto. Preskrbovalni urad je sicer kupil že precejšnjo količino lepih bukovih drv, vendar je pa teh drv mnogo

premalu za vse prebivalstvo. Sicer se pa nam ni treba bati za kurivo, da bi ga nam primanjkovalo zaradi morebitnega izvoza, saj bo izvoz dovoljen samo in šele tedaj, ko bodo vse naše potrebe pokrite. Poleg tega pa moramo upoštevati, da je že samo v razlaščenih veleposelstviških gozdovih dosti drv za naše potrebe. Poleg tega je pa to vprašanje olajšano tudi z zopetnim dovoljenjem trboveljskega premoga, a privadili smo se tudi že rjavega premoga iz domačih premožnosti. Mestni preskrbovalni urad je posebno za potrebe manj premožnih slojev zopet že zagotovil 1000 ton kočevskega kosovca in kokovca, vendar je pa gospod župan spet poudarjal, da je treba priskrbeti čim največ kuriva. Pri svojem poročilu

O uvedbi nakaznic za živila

je načelnik dr. Frelih spet poudarjal izredno uvidenost Ekscelece Visokega Komisariata za potrebe prebivalstva ter ugotovil, da so karte že razdeljene, prav tako bodo pa trgovci dobili dosti moke za svoje odjemalce. Tudi sam Visoki Komisar Eksc. Grazioli se je zanimal, če bodo že v soboto dobili karte vsi ljudje. Kar se priseljencev tiče, je pa stvar še bolj zamudna in bodo zato karte pač nekoliko pozneje dobili, a za mesec julij bodo tudi vsi priseljenci dobili živilske nakaznice že takoj z drugim prebivalstvom.

Zivahna debata, ki so se je udeležili vsi zborovalci, je pa pokazala izredno željo vseh slojev, zlasti pa delavstva in gospodinj, naj bi bile v čim najkrajšem času uvedene karte tudi za druga živila in živilske potrebščine, ker je edino na ta način zajamčena pravilna razdelitev, ki bo zlasti manj premožne sloje obvarovala pred izkoriščanjem in pomanjkanjem. S tem v zvezi je bila soglasno izrečena tudi želja, naj bo tudi mast racionalizirana in izločena mestnemu preskrbovalnemu uradu za razdelitev trgovcem.

imS-P.bbbe.tz.yg.denVzhoozz zss s.v a

Kar se zelenjave tiče, je obveljalo mnenje, naj maksimiranje cen zelenjave odsej odpade, ker je toliko zelenjave, da bi jo maksimiranje utegnilo celo podražiti. To je pokazal tudi zadnji razgovor producentov, prodajalcev in konsumentov zelenjave v mestnem tržnem uradu, da mestni tržni urad ni več maksimalen cen zelenjavi, kakor je doslej vsak teden dogovorno določil najvišje cene za zelenjavo.

Kakor vidimo, je seja preskrbovalnega odbora pokazala zadovoljnost vseh slojev prebivalstva s prizadevanjem Visokega Komisariata, ker nam ta prizadevanja jamčijo za pravilno razdelitev najpotrebnejših živil in živilskih potrebščin, da bodo tudi revnejši sloji obvarovani pred pomanjkanjem.

Koncert absolventov Glasbene akademije

Razen njih je nastopila še sopranistka Nada Stritarjeva iz šole ravateljja Betetta

Ljubljana, 23. junija.

Na drugi produkciji koncertnega značaja je nastopil del letošnjih absolventov naše Glasbene akademije: pianistki Zorka Bradacova iz šole prof. Zarnikove in Marja Roegerjeva iz šole prof. Ant. Ravnika, violinista Francka Ornikova iz šole doc. Rupla in Janez Zizmond iz šole prof. Pfeifferja. Bradacova je spričo spominskih motenj podala Bach-Tausigov »Locato in fuga v d-molu« dokaj nejasno in neenotno; tako seveda ni mogla oblikovati klene, dovršeno povezane Bachove tvorbe, ki zahteva za verni prikaz strogo doslednost v gradnji in polnega razumevanja. Bolje je izvedla Scarlattijevo »Suito«, najbolje pa Séveracov »En Tartane«, v katerem je pokazala dobro tehnično pripravljenost in pravilni odnos do estetskega pojmovanja umetnine. Tudi dobro je zaigrala J. Gregorčev »Arietto in kolo št. 2«, kjer je najbolj dojemljivo izstopila prav zanimivo grajena »Arietta«. Roegerjeva razpolaga ob svojem absolutoriju z lepo tehniko izdelanostjo, ki je razvidna zlasti po izravnanim nastavitvi, ki pravilno zajetega grajenja tonov in njihovih kompleksov ter iz zelo dobre pripravljenosti; tudi izkazuje izrazit smisel za estetsko oblikovanje ter za sorazmerje čimteljeve, ki določajo emocijsko muzikalno reprodukcijo. Prav lepo je izvedla tri Debussyjeve skladbe (Dances des Delphes, La Fille aux cheveux de lin, Reflet dans l'eau), ki bi za višjo kvaliteto potrebovale nekoliko večje nežnosti, kristalno čistega prelivanja barvitosti akordov in melodij ter polnejšega zvoka ne glede na stopnjo intenzitete. Tehnično prav tako vedno izdelano, pa interpretacijski nekoliko preveč zadržano, malone

hladno, je Roegerjeva izvedla Haydnov »Klavirski koncert v D-dur«, kjer jo je pod vodstvom absolventa Sama Hubada povsem prilagojeno spremljal skrbno pripravljeno orkester Glasbene akademije. Violinista Ornikova je izrazito muzikalno naglasen tip močnega temperamenta in čustvenega doživljanja, ki ji omogoča izjarno umevanje ter izražanje vsebinskih vrednot. Poleg tega je tudi tehnično izobrazena zelo vedno; nastavek ji je sigurnost, intonacija čista, oblikovno grajenje smiselno ter učinkovito. V skladu z omenjenimi sposobnostmi je izvršno izvedla prvi stavek iz Lalojeve »Symphonie espagnole«, vsebinski zelo razgiban, nemara celo preveč izrazito. Zizmond je s svojim izvajanjem pokazal za absolutna pedagoškega oddelka zelo dostojno razvojno višino. Tudi njegov nastavek je sigurnost, mestoma nekoliko preostre, ton lep in estetski ugodno razvit v razmerju poedinih skupin; delno ne povsem točno intoniranje je gotovo posledica razgretosti zraka v dvorani. Vsebinski občutek violinist mnogo smisla za čim globlji odnos do vrednostno pravilnega umevanja, kar je zlasti potrdil v nekaterih delih Veracinijev »Sonate in e-molu« in tudi v Bruchov »Koncertu in g-molu« (I. in II. stavki), ki ju je oba prikazal ugodno izdelano ter učinkovito. Pri klavirju sta oba violinista spremljala doc. Marjan Lipovšek in Silva Hrašova. Navedeni absolventi so s svojimi prvimi koncertnimi nastopi te vrste v splošnem dokazali stopnjam primeren razvoj, seveda individualno različno po intenziteti muzikalnih dispozicij; nadejam se in želim, da bi na teh trdnih temeljih od tod, kjer se pričinja zorenje,

doma vedno višje stopnje in doprinesli slovenski muzikalni kulturi pozitiven delež. Razen absolventov pa je tokrat še nastopila sopranistka Nada Stritarjeva iz šole rav. Betetta. Nadarjena pevka, ki razpolaga z izvršnim materialom izredno simpatične barve, kaže tako tehnično kakor vsebinsko vse lepši razvoj. Nastavki, lege in tonski razvoji so ji vedno bolj ustaljeni, izravnani in izdelani, obvladane tehnični težavi v naravnih legah ter v koloraturah vedno sigurnejše in lahkotnejše. Temu se pridružuje izrazito, dozi-

veto prednahanje, ki seveda pomeni kvalitativni porast prikazanih vlog. Kakor poedini poprej navedeni absolventi obeta tudi Stritarjeva Nada kar najugodnejši razvoj. Izvrstno je zapela Arditijev »Parlavaleček« in kavatino Rozine iz Rossinijevega »Seviljskega brivca«; pri klavirju jo je spremljal Samo Hubad. Omenjena produkcija Glasbene akademije je bila na prav lepi izvajalni ravni. Zeleti bi bilo le, da bi tem prireditvam posvetilo koncertno občinstvo več — za slušane — pozornosti. —

Načrti igralca Janningsa

Priprave za produkcijo italijansko-nemških filmov — Načrti za humoristični film

Po povratku iz Rima, kjer se je udeležil premiere velikega italijanskega filma o Burhi, se je Emil Jannings, najodličnejši nemški filmski igralec, napotil naravnost v Berlin, da bi se porazgovoril o svojem nadaljnjem delovanju. Prvič v svojem življenju in prvič v svoji filmski karieri se je Jannings znašel pred novo sezono, ne da bi imel določen načrt za bodoče delo.

Jannings je že 27 let pri filmu. Nastopal je že v nemem filmu ter se je tudi v zvočnem filmu odlično uveljavil. Igralec je na vrhuncu ustvarjalnih sil, obenem pa razvija svoj velik organizatorski talent. Nova doba ustvarjanja je pred njim. Prav redek primer je igralec Jannings v zgodovini kinematografije, kajti uveljavil se je popolnoma v nemem filmu in prav tako v zvočnem filmu. Znano je, da večina velikih igralcev, ki so briljirali v nemem fil-

mu, ni bila več sposobna za nastope v zvočnem filmu.

Kmalu po povratku Emila Janningsa iz Italije v Nemčijo, se je z njim razgovarjal neki poročevalec, kateremu je Jannings izjavil: Kakor vam je znano, je Italija sprejela moje zadnje delo film »Ohm Krüger« navdušeno in najvišjo pohvalo in priznanje sem prejel z avdienco, ki mi jo je dovolil Duce. Razumljivo je, da sem se v Italiji največ razgovarjal o kinematografskem sodelovanju med Italijo in Nemčijo. Samo ob sebi je nastala misel, da bi se izdelal z mojo pomočjo film, ki bi bil v vsakem pogledu dostopen duševnosti Italije in Nemčije. Prepričan sem se vedno, da so filmska dela dobra ali pa slaba, in je napačno misliti, da ne more biti vsi Nemcem kak film, ki je priznan kot dober v Italiji. Danes se Italija in Nemčija borita v skupni borbi in ne bo težko najti teksta, ki bo zadovoljil nemške in italijanske obiskovalce kinov. Ne morem vam povedati trenutno, kakšne vsebine naj bi bil ta film. Lika Cavoura in Bismarcka nudita na primer tako snov, to sta dve zanimivi zgodovinski osebnosti, ki sta se skoraj istočasno borili za narodno svobodo italijanskega in nemškega naroda. Tudi iz zgodovine Italije bi se našlo dovolj gradiva za kolektivno italijansko-nemško produkcijo. Omenim naj samo Klaudia in Thiberta ter Nerona. Če bi izbral tako snov, bi se morali seveda ogniti vsem velikanskim scenam, ki so bile značilne za dosedanje zgodovinske filme. Če bi me ti viri navdušili, bi se popolnoma posvetil človeškim in psihološkim čimteljem pri predvajanju take snovi, vse nastope množic in podobno bi pa skrbel kar najbolj.

Zanimivo je, pravi poročevalec, da Jannings še vedno misli na ustvaritev vrednega komičnega filma. Le malo je ljudi, ki vedo, da je Jannings v občasno v zasebnem življenju izredno humorističen duh in da ima načrt za filmanje filmske komedije, čeprav so ga za časa njegovega delovanja v Ameriki proglasili za igralca, ki je ustvarjen samo za resne vloge. Verjetno je, da se bo nova doba Janningsove kariere pričela v novem filmu, ki bo velika filmska komedija.

Horoskop za tekoči teden

Od 23. do 29. junija 1941 — Tranziti planetov s solncem ob rojstvu

Ljubljana, 23. junija.

Rojeni med 22. januarjem in 19. februarjem v Vodnarju: Vztrajajte, kakor ste bili primorani že v zadnjih mesecih. Rojeni v zadnji tretjini naj se posebno zberejo vse odporne sile. Rojeni v prvi tretjini imajo še priliko za ureditev svojih družinskih in drugih odnosov.

Rojeni med 20. februarjem in 20. marcem v Ribah: Rojenim v zadnji tretjini prete nezdore. Morebitni prepri bodo imeli zelo neugodne posledice. Vsem pa se obeta nekaj uspeha, če nastopijo energično, toda obenem taktno.

Rojeni med 21. marcem in 20. aprilom v Ovnih: Še nekaj tednov se obeta sreča v kupčijah. Uspehi s pomočjo korespondence. Ugodni aspekti za ljubezenske zadeve izgubljajo na moči. Opozoriti je treba na čuvanje zdravja.

Rojeni med 21. aprilom in 21. majom v Biku: Dober teden za raznovrstne uspehe, ako ste sposobni za takojšnje uresničenje idej, ki se vam bliskovito pojavljajo. Sicer pa vam je usojena usoda popotnika v puščavi.

Rojeni med 22. majom in 21. junijem v Dvojčkih: Preživite boste morali precej muhast teden z dobrimi in slabimi doživetji. Rojeni v zadnji tretjini naj bodo v vsem posebno previdni.

Rojeni med 22. junijem in 21. julijem v Rakih: Precej harmonični aspekti za ureditev prej nastalih zmešnjav.

Rojeni med 22. julijem in 23. avgustom v Levu: Rojeni v prvi in zadnji tretjini naj se zneznogovo nastavljenim vabam. Uspeh zavisi od tega, kako spretno se umaknete nastali nevarnosti.

Rojeni med 24. avgustom in 23. septembrom v Devici: Ugodni aspekti za umetniško ustvarjanje in za uspehe v trgovskih poklicih. Nekoliko kritično za ljubezenske zadeve.

Rojeni med 24. septembrom in 23. oktobrom v Tehtnikih: Skušajte ohraniti stare zveze in odnose ter bodite previdni v novih družinskih in ljubezenskih poznanstvih.

Rojeni med 24. oktobrom in 23. novembrom v Skorpijonih: Dober teden za trgovske poklice, kritičen pa za tehnične poklice. Rojeni v zadnji tretjini se bodo morali truditi za uspeh.

Rojeni med 24. novembrom in 23. decembrom v Strelcu: Pazite na svoje premoženje in na ljudi, ki vam nudijo pomoč. Najbolj stalne in utrne razmere se lahko zamajajo.

Rojeni med 23. decembrom in 21. januarjem v Kozorogu: Bodite strpni do svojih družabnikov, posebno, če so se že kdaj izkazali in vam bili v korist. Čuvajte svoje zdravje! Potrpite tudi z ljubezenskimi partnerji, ki vam trenutno povzročajo neveselosti. B. K.

Inseriraj v „Slov. Narodu“

Tito A. Spagnol:

IZDAJALSKA PUNČKA

Roman

Hišnik je odšel. Stric Poldo je naslonil glavo na naslanjalo divana, zaprl oči in se zamislil. Kmalu sem opazil, da je zadremal. Moral je biti zelo utrujen po prečuti noči. Toda spoznal sem, da bi bilo zaman prigovarjati mu, naj leže k počitku. Molče sem pokadil kraj njega nekaj cigaret, potem sem pa tiho vstal, da ga ne bi zbudil.

Vsa vila je bila zavita v skrivnostni mir, ki me je težil. Da bi sploh kaj počel, sem odšel proti izhodu, vodečemu na hodnik na levi strani. Odprl sem vrata in obstal pred vrati salona, kjer je bila grofica umorjena. Karabinjer je sedel na stolu, drugi je pa stal nekaj metrov od njega pri vhodu v kopalnico.

Opazil sem, da so bila tla hodnika po vsej dolžini pokrita s klobučevino, da bi se zaglušili koraki. Ponoči nisem dobro videl teh podrobnosti, kakor sem bil sploh prezrl marsikaj, kar bi bil opazil miren in pozoren gledalec. Tako sem bil recimo prezrl, da so dvojna vrata delila hodnik v dva dela in da je bil drugi del nekoliko ožji.

Misel, kako bi mogel biti storjen ta zločin, me je tedaj napotila, da sem se nekoliko podrobneje razgledal po vili. Vživel sem se v vlogo policijskega uradnika, za kar nisem imel nobenega posebnega povoda. Pozneje bomo videli, da mi je prinesla ta igra nekaj presenečenj.

Sobe grofice Matilde v prvem nadstropju so bile na levi strani v starem delu vile. Do njih je vodil hodnik, ki se je pričel na galeriji velikega stopnišča in je služil tudi za dohod k sobam grofa Silvia, k spalnici barona Scalizzia in grofa Piera.

Na ta hodnik se je prišlo še skozi druga vrata s hodnika za stopniščem. Ta vrata so vodila k sobam v desnem delu vile. Razen tega se je pa prišlo na ta hodnik tudi s stopnišča za služinčad. Te stopnice so se končale za spalnico grofa Piera.

Kot rečeno so delila dvojna vrata hodnik točno na kraju, kjer je mejil novi prizidek na staro hišo tako, da je bil del hodnika, kamor so vodila vrata salona in spalnice grofice Matilde, ločen od drugega dela. Vsakdo bi bil lahko prišel z galerije ali desnega hodnika, ne da bi ga bili slišali ali videli v drugem traktu stanujoči ljudje. Sicer bi bil pa lahko šel neopaženo mimo sobi vsakdo, ki bi bil prišel z zunanega konca hodnika, ker so bila vrata dovolj debela, poleg tega je bil pa hodnik pokrit s klobučevino tako, da bi se ne slišal noben ropot.

Hodil sem nekaj časa po hodniku, kar je napotilo na straži stoječega Karabinerja, da sta me nekam presenečeno motrila. Prišel sem do prepričanja, da je morilec lahko prišel v salon in sicer s stopnišča za služinčad, z galerije ali s hodnika za stopniščem. Z drugimi besedami rečeno, šlo je

prav tako lahko za tujca, kakor za nekoga izmed sorodnikov ali gostov, stanujočih v prvem in drugem nadstropju vile. Mimogrede rečeno, drugo nadstropje je po svoji razdelitvi točno odgovarjalo prvemu.

Na to misel sem prišel kar tako mimogrede, ni mi pa mogla olajšati naloge, ker je preveč razširila polje domnev. Osumil nisem bil še nikogar, toda dejstvo, da sem bil dobil pregled čez razdelitev vile, mi je zadostovalo, da sem spoznal, koliko domnev je bilo možnih v tem primeru. Take misli so mi rojile po glavi, ko sem se vračal h galeriji. Stric Poldo se je ob mojem prihodu zbudil in si pomel oči.

— Kakor vidiš, sem že zopet na nogah, — je dejal smeje. — Pet minut mi zadostuje kot nadomestilo za spanec ene noči. Kot zdravnik mi boš pač znal povedati, zakaj rabijo stari ljudje tako malo spanja. Nobeno noč ne spim nad tri ure, večkrat sploh ne spim, pa se vendar počutim dobro. Bodi torej tako priazen in ne belsi si več glave s tem.

— Pa vendar nočeš reči, da tudi drevi ne misliš spati?

— Vidim, da me razumeš. Tako je.

— Oprost, toda razloga tu ne vidim. Kaj ne moreš moliti tudi podnevi? Ne verjamem, da bi bil pogreb mogoč tako kmalu. Cemu si si torej vtepel v glavo, da boš tako dolgo bedel pri mrliču?

Stric Poldo mi je pa položil roko na glavo in mi posegel v besedo.

— Izgubljene duše so potrebne opore, dragi moj. Ne govorim o dušah teh dveh ubogih mrličev. — Ti dve sta že v rokah Vsemogočnega.

— To pot te ne razumem, stric. Morda pa namiguješ na morilca?

— Nanj in na druge, dragi moj. Na mučeno dušo, in tu jih je morda več, ne samo ena.

— Stric, ti nekaj več.

Otožni je zmajal z glavo in me premeril s svojimi prodornimi, iskrenimi očmi.

— Vem samo, da so tu izgubljene duše, — je pripomnil po kratkem molku.

— Kaj misli poročnik Karabinjerjev?

— Tega ne vem. Z njim nisem govoril. Zaslislal je vse po vrsti, potlej je pa odšel.

— Toda upravitelj Stormi je vendar dejal, da je poročnik...

— Ne, poročnik ni ničesar povedal. Tudi on se vprašuje kakor vsi drugi, da-li ni zločinec ubogi Silvio.

— Da, spominjam se — že ko smo našli truplo pod stopniščem.

— In tudi pozneje je odmevalo to iz vseh zaslisevanj. Toda poročnik je vpraševal zaslisanca samo po možnosti, ni pa izrazil nobenega svojega mnenja.

Tedaj je pa prihitel hišnik Lorenzo.